

تحلیل چالش‌های اجتماعی - اقتصادی مدیران در فرآیند توسعه پایدار روستایی (مطالعه موردی: استان گیلان)

مینوش مهرزاده^{۱*}، آرش امیرلو^۲

۱- دانش‌آموخته کارشناسی ارشد رشته جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت. (iau.mehrzhade@gmail.com)

۲- دانش‌آموخته کارشناسی ارشد رشته جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت. (iau.amirlo@gmail.com)

چکیده

با تشکیل شوراهای اسلامی و تأسیس دهیاریها حرکت خاصی در زمینه مسایل روستایی از طریق مدیریت محلی بوجود آمده است. مدیریت محلی (شوراها و دهیاریها) بازوی اجرایی دولت در پهنه سرزمین خارج از شهرها محسوب می‌گردد، آنها سازمان مدنی و نیمه دولتی در کشورها هستند که در درون روستاها به انجام وظیفه می‌پردازند این سازمان تحت نظر رئیس شورا و دهیار اداره می‌شود. هدف از تحقیق حاضر بررسی چالش‌های اجتماعی - اقتصادی مدیریت روستایی در فرایند توسعه پایدار روستایی میباشد. مدیریت روستایی در واقع فرایند سازماندهی، هدایت جامعه و محیط روستایی از طریق شکل دادن به سازمانها و نهادها است. دهیاریها (همچنین شوراها) نه تنها خلاء مدیریتی در روستا را پر میکنند بلکه شکل گیری آنها فرصتی استثنایی برای جامعه روستایی است تا شیوه جدید مدیریت و اداره امور خود را بیازماید. امروزه با در نظر گرفتن منابع محلی و بومی، ضرورت مشارکت روستائیان برای دستیابی به توسعه روستایی امری اجتناب ناپذیر بنظر می‌رسد. فرایند ایجاد تحول و پیشرفت در سطح روستاها با تلاش و کوشش محلی ماندگار خواهد شد، چرا که با حضور مشارکت مردم در برنامه ریزی و تصمیم گیری، مشکلات و نارساییها به درستی شناسایی شده و برای رفع آن ها اقدام خواهد شد. پس از تحلیل یافته های تحقیق مشخص گردید که مهمترین چالشهای اجتماعی مدیریت روستایی در محدوده مورد مطالعه حفظ منابع طبیعی، اجرای صحیح طرح هادی، مهاجرت روستائیان به شهر، مشارکت پائین روستائیان در امور روستا و مهمترین چالشهای اقتصادی آنها کمبود منابع مالی و اعتباری می باشد.

واژه‌های کلیدی: مدیریت روستایی، چالش اجتماعی - اقتصادی، توسعه پایدار، گیلان.

۱- مقدمه

تحولات اجتماعی، اقتصادی اثرات مهمی در نواحی و زندگی روستایی دارد. این اثرات برحسب ویژگیهای محیطی، سیستم اقتصادی و نهادهای اجتماعی متفاوت بوده، گاهی نقشی مثبت در زندگی روستایی ایفا میکند و زمانی منشأ چالشها و تعارضاتی در نواحی روستایی هستند. بررسی چالش‌هایی که در اثر تحولات اجتماعی، اقتصادی در نواحی روستایی بروز میکند هدف اصلی پژوهش حاضر می باشد. این فرضیه در نواحی روستایی استان گیلان مورد بررسی قرار می گیرد. اساس اقتصاد زندگی روستایی را در استان فعالیت های زراعی تشکیل می دهد. در سال های اخیر نواحی روستایی تحولات اجتماعی، اقتصادی عمیقی را از نظر تحولات فضایی، کشاورزی، صنعت، خدمات، جمعیت و شهرنشینی پشت سر گذاشته است و در نتیجه این تحولات، زندگی روستایی با چالشهایی مواجه شده است [۱].